

Az idén tovább javul az ország egészségügyi ellátása

Megkezdtek a Sabin-vakcina hazai gyártását — Csaknem 900 új kórházi ágy
Nagyarányú korszerűsítés — Az egészségügyi miniszter tájékoztatója

Az Egészségügyi Dolgozó című lap legújabb száma közli dr. Doleschall Frigyes egészségügyi miniszter tájékoztatóját az egészségügyi időszerű kérdéseiről, az 1960-as év egészségügyi költségvetéséről és a második ötéves terv főbb feladatairól az egészségügy számára. A jelenlegi helyzet ismertetésénél a tájékoztatásban először

az emberi életkor további hosszabbodásáról, a halálzási arányszám javulásáról esett szó.

Ez évek óta lassan, de biztosan javul. A múlt esztendő végleges adatai még nem állnak rendelkezésre, de 1958-ban a halálozás az eddig legjobb értéket, a 9,9 ezreléket érte el. 1958-ban és 1959-ben tovább csökkent a tbc-ben elhaltak száma, 1958-ban minden tízezer ember közül 14 halt meg tüdőbajban — ma körülbelül három. Ez igen nagy eredmény. Fertőző betegségekben 1958-ban tízezer lakos közül 1,2 halt meg, 1959-ben még kevesebb.

A csecsemőhalandóságban is elérjük 1958-ban a legjobb hazai értéket.

1959-ben valószínűleg még kevesebb lesz a végleges szám. Egyedül a daganatos betegségekben elhaltak száma emelkedett, ez világjelenség.

Nagy utat tettünk a fertőző betegségek leküzdésében. A hastífusz és a diftéria sokkal ritkább, maláriás esetet sokkal alig lehet találni. Kiütéses tifusz egyáltalán nem fordul elő. Számottevő javulás van a tetanusz területén is. Három fertőző betegség van, ahol nem lehetünk eredményeinkkel megelégedve: a dysentéria, a járványos májgyulladás és a gyermekbénulás. A hepatitis — járványos májgyulladás — emelkedése világjelenség, ezt még le kell küzdeni. A dysentériás esetek számának emelkedése részben csak látszólagos. Oka, hogy ma már sok, régebben ártalmatlan betegségnél tartott esetről kiderül, hogy tulajdonképpen dysentéria.

A harmadik gondot okozó fertőző betegség a gyermekbénulás, 1957-ben annyi ilyen eset volt nálunk, mint még soha. Drága valutáért szereztünk oltóanyagot, beadása után meredeken zuhant lefelé a járvány görbéje.

A következő évben sok évre visszamenően a legkevesebb gyermekbénulás fordult elő Magyarországon.

de 1959-ben megint emelkedett a megbetegedések száma. A közben előállított Sabin-féle oltóanyaghoz a Szovjetunió nagylelkű segítsége juttatott hozzá. Az a tény, hogy 14 éves korig elláttuk vele a gyermekeket, azt jelenti, hogy az elsők között állunk a gyermekbénulás elleni küzdelemben az egész világban.

Az új oltóanyag előállítását egyszerűbb és olcsóbb, mint a Salk-vakcináé, gyártásához hozzáfertünk.

Már ebben az évben hazai oltóanyaggal is végezzük az ol-

tásokat, jövőre pedig teljes egészében saját oltóanyaggal látjuk el a felnővő nemzedékeket.

A miniszter ezután arról tájékoztató, hogy benyomása szerint a tuberkulózis esetek száma a következő években csökkenni fog. Még idén elkezdül az új tbc-törvénytervezet.

A tájékoztató ezután beszámol a mezőgazdaság vártnál gyorsabb ütemű átalakulásáról, amely bizonyos gondokat okoz, vidéken megnöveli az igényeket. Több körzeti orvosi állást szerveztek máris és

a múlt év folyamán 492 házi betegápolónőt alkalmaztak újonnan.

főleg a vidéki szülész nőket képezték át, akiknek a kórházi szülések gyakorisága miatt kevesebb a dolguk. Ezenkívül 150 orvos-iróki állást, hogy az adminisztráció alól mentesítsék az orvosokat. Tavaly és az idén 4 millió forintért házakat vásároltak a körzeti orvosok számára, főleg a termelőszövetkezeti és bányavidékeken, az idén is 60 orvos építhet OTP-kölcsönből saját házat.

Az egészségügyi költségvetés 1959-ről 1960-ra 14,3 százalékkal emelkedik. A hároméves terv során eredetileg 8800 fővel akarták emelni az egészségügyi dolgozók létszámát, valójában

a hároméves terv során majdnem duplájára, 15 600-zal emelkedik a létszámuk.

A fekvőbeteg-intézetekben 1960-ban száz ágyra 63,7 a személyzeti létszám átlaga, majdnem hússzal több, mint három éve. A szociális otthonokban száz ágyra 20,9 fő végzi a gondozást, hetfel több, mint 1957-ben. A körzeti orvosi hálózat létszáma 1525 fővel emelkedett.

1960-ban 387 gyógyintézet, 626 naponkénti orvosi órával, 39 újabb orvosi körzettel,

1600 állandó területi bölcsődei férőhellyel és 626 szociális otthoni ágygal növekedik az egészségügyi ellátás. A gyógy-szerelőirányzat emelkedése ebben az esztendőben a terv szerint 15 százalékos. Javul a kórházi élelmezés. Az orvosi intézmények csak textilneműre 13 millió forintot kapnak 1960-ban. Tovább javul a műszerellátottság. Teljes rekonstrukciós kezdődik Budapesten az Országos Reuma-és Füdőgyógyi Intézetben, a Hévízi Gyógyfürdő-kórházban, az Országos Ideg-és Elme-gyógyintézetben, az Onkológiai Intézetben és a budakeszi Fodor József TBC-szanatórium-ban.

Korszerűsítik a János-kórház egy részét és a Heim Pál Gyermekkorház épületét.

Pécsen négy száz ágyas klinika építése kezdődik, befejeződik a Sugárbiológiai Kutató Intézet építése, folyik a Borsod megyei egészségügyi központ, a sztálinvárosi, a mó-

ri, a salgótarjáni és a fehér-gyarmati kórházak építése. Az ötéves terv során a biztosítottak száma majdnem azonos lesz az ország lakosságával: 9 és fél millió.

A kórházi ágyak számát az ötéves tervben tízezerrel növelik.

a szakorvosi szolgálat 25 százalékkal nő, kórházak épülnek Karcagon, Siofokon, Kézdivásárhelyen, Salgótarjánban. Az üzemorvosi szolgálat napi háromezer órával nő. Háromezer tüdőgyógyintézet, ágyat létesítenek, kiépül a gyermekorvosi hálózat, jelentősen nő a védőnők száma, hat megyeszékhelyen épül új KÖJÁL.

Budapestben víruskutató intézet létesül, a szociális otthonokban 3800 új hely lesz,

az egészségügyi dolgozók létszáma harmázzal nő, ebből 3200 orvos. Kétszáz férőhelyes iskola és 120 új gyógy-szertár épül.

Gyermekek elleni új gyógyszert fedeztek fel az Űzbég Tudományos Akadémia munkatársai. A galantomin nevű új preparátumot több moszkvai klinikán kipróbálták, s nagyszerűen bevált.



Holdjampee

DÉLI POSTA

Affér

Már több mint egy hete történt a dolog: próbáltam elfelejteni, nem sikerült. Így hát kiírom magamból. Ez az író irigylendő előnye embertársával szemben: ha idegesíti valami, papírra veti és megszabadul tőle. Legalább olyan jó szer ez, mint a barbamid éjszakai fogfájás ellen. Tehát:

Este tíz óra után a November 7. tér mellett felszállok a tömött 12-es körúti autóbuszra. Jegyváltás után haladok előre, sűrű „szabad”-ok és bocsánatkérések között, mert a második megállónál, a Nehadserg Színházánál kell lezállnom. A Nyugatinál csigáig állapodom meg, hogy csak félútig jutottam. Nyomulok tovább, korrekt hadmozdulatokkal, vigyázva, szabadkozva. Már elől vagyok, amikor mögöttem egy hang élesen recsen:

— Letaposta a feleségem lábát, nem tud vigyázni? Kérjen bocsánatot!

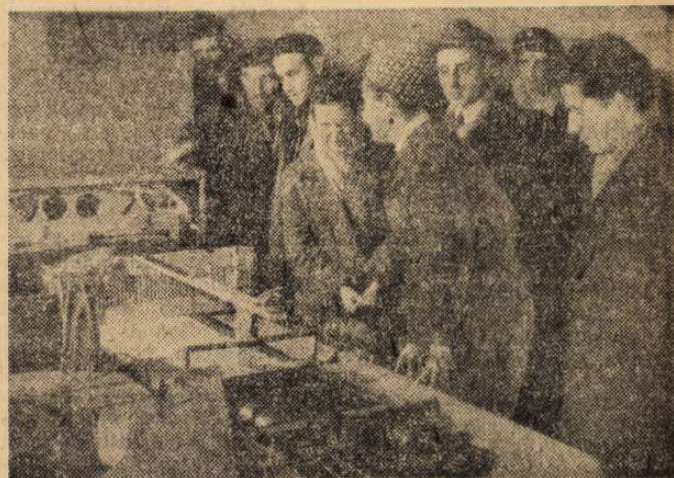
Körülnézek, kivel gorombászkodnak. Egy horpadt szőke arcú, vizes szemű ember kiabál. Rám mutat: hozzám szól. Nem léptem senkinek a lábára, se a feleségére, se másra, bár a zsúfoltságban ez is megtörténhetett volna. Milyen a hangja? — A múltból oly keleszen ismerős parancsoló, felelősségre-vető, ideget korbácsoló, bocsánatkérésem feladatát kijelölő, pökhendi, felnyársaló hang. Egy elmerült osztály, s egy elmerült világ hangja, a fért, lovagias komédiát készítették elő valaha ezzel a barbár recsegéssel, a ványadt férfi vizes szeméből éppen csak a kérkedő monokli hiányzik. Hiszen veszekednek most is eleget, de nem így, ezzel a fel-

Újabb fűtőerőműveket építenek

Elkészült a Hungária Vegyiművek fűtőerőműve
Az első negyedévben még két ellennyomósos erőművet helyeznek üzembe

Az ellennyomósos ipari fűtőerőművek kalóriafelhasználása lényegesen kisebb, mint a kondenzációs nagy hőerőművéké. Néhány évvel ezelőtt megkezdtek az előnyös tulajdonságú fűtőerőművek kiépítését. Elsőnek a Hungária Vegyiművek fűtőerőművét adták át. Felszerelték 2800 kilowattos gőzturbinával és egyenként óránkénti 14 tonna gőzt szolgáltató kazánnal. Az új erőmű elegendő gőzzel látja el az új üzemekkel bővülő Hungária Vegyiműveket és villamos energiát is ad az országos hálózatra. Tavasszal további két ellennyomósos erőmű kezd meg működését: a fővárosban az Egyesült Gyógyszer- és Tápszergyáré, vidéken pedig a Hidas Brikettgyáré. Májusban helyezik üzembe a Csepeli Papírgyárát, az év végén pedig a kispesti fűtőerőművet. Az utóbbi, ha teljesen megépül, 19 gyárat lát el gőzenergiával és a környék 70. gazdaságtalanul termelő kazánját felszabadítja. Biztonságosabb és olcsóbb lesz a termelés. Tervezik, hogy innen fűtik majd az épülő lakótelepet is.

A jövőben tovább folytatják a fűtőerőmű-hálózat építését. A kispestihez hasonló erőművet terveznek Kőbányára. A jelentősebb gyárak, köztük a Ganz—MAVAG is, innen kap gőzt. Ha elkészül, évi 50 millió forintot megtakarítanak vele.



Az Ikarus, a Csepel Autó, a Vörös Csillag Traktorgyár és a Győri Hajtóműgyár KISZ-szervezetei megállapodtak abban, hogy kölcsönösen látogatják üzemüket. Képünkön: a Győri Hajtóműgyár dolgozói az Ikarus hűtőüzemében a Rákóczi-brigád automata gépeivel ismerkednek. (MTI foto — Mező felv.)

Megtalálta az ősember útját a barlangexpedíció

Eddig ismeretlen barlangjáratot fedeztek fel

Aggtelek, Baradla-barlang, a Szultán pamlaga után
(Kiküldött munkatársunk jelentése)

A füst egyenesen felfelé száll. Hanyattfekve olyan a látvány, mintha éjszakai mezőn táboroztunk volna, csak éppen a csillagok hiányoznak és a csend olyan, mint sehol másutt a barlangokon kívül. Ha a fáklya nagyot lobban, a fény óriási árnyakat rajzol a távoli falakra. Így ülhetek itt háromézer évvel ezelőtt állatbőrökön az ősember, s néz fel a tüzet. Nyomaik szinte százezer méterre kellenek. Délután, amikor expedíciójuk elérte a napi kitűzött célját,

megnéztük a leleteket is. Kis cseppkömedencében gyermekcsontvázakat találtak itt. Néhány lépés felfelé a csarnokba és szabadon, eredeti helyzetben volt egy ősemberi fáklyamaradvány. Olyan, mint egy megfagyott buzogányfej. Valóságos eldorado ez itt a régészek számára. Mégis elkerülte eddig a figyelmüket: „Ilyen messze nem jöhetett be az ősember külön bejárat nélkül” — állították a régészek. Innen pedig nincs út a szabadba — nyomát se találták a barlangkutatók. Mi hát az igazság? Az lehet, amit mi most végigpróbálhatunk.

Éjszakai pihenő — hat emelet magasban

Az éjjelt a Szultán pamlaga felett hat emelet magasságban, kis fülkében töltöttük. Reggel elgémberedett tagokkal indulunk tovább. — Nem is bánám, ha holnap még nem kelene kimennem — szólal meg itt most mellettem a tűznél hasaló Várnai Berci. Fodor Pista (debreceni egyetemista, 22 éves, de 18-nak sem néz ki) még megtoldja: — En szinte félek kimenni a barlangból. — Éjjel háromkor összenyomorítva is ezt mondanád? — kérdezi valaki. A válasz általános vidámság most már! Mert néhány órával ezelőtt...

Jól indult a reggel. A Szultán pamlaga után kitágult a barlang, a folyómedert szárazon hozt apró törmelék, hol centi vastag repedező iszapréteg fedt, de víz csak ritkán van benne. Akkor is ki lehet kerülni. A fáklyák — kettőfele van, faggyús és gyantás — csak két-három méterre világítanak előre. A barlang sejtelmes. Homályosan tárulkozik. A fényt a fehér cseppkövek verik először vissza. Ugy tűnik, mintha ott világítana valaki. A közelben aztán kiderül, hogy csak színes cseppkövekkel van dolgozunk: Vas Imre oszlópa, Polip, az alabástrom oszlóp, Róza Sándor gatyája — és így tovább, a csillogó nap fényénél talán még színesebb cseppkövekkel.

Hegydol a föld alatt

Aztán egyre szűkebb az út, sokasodnak a sziklák és vezetőnk, Jakucs László doktor pihenőt rendel el. Itt vagyunk az Óriások Terme tövében, a barlang aggteleki bejáratától 6 kilométerre. Itt fekszik a legtovábbi őskori leletek. — Indulhat — kapom az utasítást. Nekem kell előre menni, mint olyannak, aki soha nem járt a barlangban. A többiek lent várnak és izgul-

A kísérleti iskolák tapasztalatait tanulmányozzák

A tervezett iskolareform előkészítésére és kidolgozására alakult kormánybizottság tagjai Győr-Sopron, Vas, Borsod, Szabolcs-Szatmár és Szolnok megyében szerdától több napon át tanulmányozzák a különböző kísérleti középiskolák első félévi tapasztalatait, valamint az általános iskolai politéknikai képzés helyzetét. A különféle oktatási formákkal kísérletező iskolák tapasztalatait összegyűjtik és a további munkában felhasználják.



Az Ikarus, a Csepel Autó, a Vörös Csillag Traktorgyár és a Győri Hajtóműgyár KISZ-szervezetei megállapodtak abban, hogy kölcsönösen látogatják üzemüket. Képünkön: a Győri Hajtóműgyár dolgozói az Ikarus hűtőüzemében a Rákóczi-brigád automata gépeivel ismerkednek. (MTI foto — Mező felv.)

Csak gyerekeknek!

GYERMEKRAJZ-KIÁLLÍTÁS

ÜTTÖRŐ ÁRUHÁZBAN

a FŐVÁROSI NAGYCIKUSZ
GYERMEKRAJZ-PÁLYAZATÁNAK
RAJZAIBÓL

Megnyitás február 6-án du. 2 órakor a fél emeleten

A kiállítás megtekinthető február 16-ig

Az ünnepélyes megnyitáson jelen lesznek a

BENNEWEIS-CSIMPÁNZOK

Bernáth László